

Gränslösa möjligheter, gränslösa utmaningar?

En sammanfattning av vårdanalys, rapport 2019:5, Behov av digitala stöd hos personal och patienter i cancervården.

Sammanfattning och slutsatser

Myndigheten får vård- och omsorgsanalys, Vårdanalys, har av Regeringen fått i uppdrag att analysera hur digital teknik kan användas inom cancervården.

Det har sedan länge framhållits en gemensam målbild och ambition gällande styrning för e-hälsoutvecklingen. Trots detta uttrycker såväl patienter som vårdanställda att många av de behov kring digitala stöd som länge diskuterats ännu inte fått någon lösning. Behoven återfinns främst inom grundläggande informationsstöd snarare än i de mer avancerade områdena. Vårdanalys pekar i sin rapport på att behoven därtill är generella och inte enbart berör cancervården.

Styrningen och ansvaret kring samverkan inom e-hälsoområdet fungerar inte optimalt. Flera statliga initiativ sker parallellt och utan samordning. Vårdanalys erfar att samordningen måste skärpas för att undvika minskad jämlikhet mellan och inom olika regioner och kommuner. Samverkan bör därför övergå från samverkan till samordning styrning med fokus på en sammanhängande hälso- och sjukvård med stöd av en nationellt sammanhållen vårdinformationsmiljö.

Vårdanalys lämnar följande rekommendationer i sin rapport;

- Regeringen behöver se över fördelningen av roller och ansvar mellan statliga aktörer som arbetar med digitalisering inom hälso- och sjukvården.
- Regeringen behöver säkerställa att en nationellt sammanhållen vårdinformationsmiljö utvecklas och förvaltas.
- Landstingen (Regionerna) behöver samarbeta mer i utvecklingen av en sammanhållen vårdinformationsmiljö.
- Landstingen (Regionerna) kan och behöver redan idag ta ett mer kraftfullt tag i arbetet med digitala stöd till nytta för patienter och vårdpersonal.

Enligt Vårdanalys kartläggning efterfrågas (av personal och patienter) specifikt digital teknik som bidrar till att samla digitala stöd som hanterar information om patienten, administrativ information, beslutsstöd, rådgivande stöd och kommunikationsstöd i vårdprocessen. Därtill efterfrågas digitala stöd som kan användas för att anpassa vården efter den enskilda patientens unika behov.

Patientföreträdare såväl som företrädare för professionerna upplever att deras behov av digitala stöd inte kan tillgodoses eftersom befintlig teknik inte är användbar och att vissa funktioner saknas. Patientföreträdarna upplever dessutom att vårdpersonal inte använder den digitala teknik som finns tillgänglig på det sätt som krävs för att uppnå dess fulla potential. Slutligen belyses svårigheterna att överföra patientinformation från olika parter som ett stort hinder för att fullt ut tillgodose patientens bästa. Vårdanalys menar att – om de behov som belysts i rapporten tillgodoses – det är sannolikt att öka jämställdheten, tillgängligheten och förbättrade möjligheter för delaktighet patienten.¹

¹ *Gränslösa möjligheter, gränslösa utmaningar? Behov av digitala stöd hos personal och patienter i cancervården.* Myndigheten för vård- och omsorgsanalys. 2019. ISBN: 978-91-88935-04-5.